

Sudeći po ovom prvom svesku, što ga imamo pred sobom, s pravom se nadamo, da će novo izdanje Scheebenovih teoloških spisa biti u svakom pogledu na visini i ovdgovarati svim opravdanim očekivanjima. Na taj način vršit će veliki dogmatičar Scheeben zahvalnu misiju među teološkim svijetom.

JUBILARNI EUHARISTIJSKI KONGRES u Zagrebu će se održati od 20. do 22. lipnja t. g. Priprave su u toku, kako izvješćuje Središnji odbor za jubilarne kongres u Zagrebu.

1. Nema sumnje da je značenje jubilarne godine za hrvatski narod veliko, ne samo s vjerskoga stanovišta i s gledišta duhovne obnove, koju naši biskupi nastoje preko dušobrižnoga klera provesti u narodu, nego i s kulturno-povjesnog stanovišta. Ono je dokaz za istinitost tvrdnje: da smo mi Hrvati primitkom kršćanske vjere i vezanjem sa zapadnom kulturom, dio one evropske zajednice, koja se u promicanju kulturno-etičkih vrijednosti najviše isticala; da smo tim sretnim povjesnim događajem aktivno zahvatili i stali na stazu koja je najpravilijim putem oblikovala duše naroda u smjeru plemenitog čovjštva. Tu je i osnovica za ponos naš, da se kao kulturni narod preko dvanajst stoljeća krećemo na toj stazi. Pomoću katoličke Crkve koja nas je štitila i pomagala, mi smo se i održali unatoč nevjerovatno teških povjesnih zbivanja, koja su uvelike išla na našu štetu i pogađala na najteži način naš narodni život i interese.

Ne znam, da li je svima slojevima našega naroda dandanas dosta jasno i zorno u svijesti ta činjenica i da li napose sva hrvatska inteligencija dostatno shvaća njezinu važnost? Ja nekako sumnjam, znajući za labavo držanje naše inteligencije, kad se radi o ocjeni povjesnih činjenica, koje u jedno posebno povoljno i simpatično svijetlo postavljaju baš tu katoličku rimsku Crkvu. Ona je gdje kojemu našem čovjeku mrska zbog razloga koji su izvan okvira historijskih događaja o kojima je sada riječ. Imamo mi izvanredno povoljnih svjedočanstava izrečenih u prilog katoličkog Rima kao središta katolicizma i od samih naših ljudi, objektivnih i stručno kompetentnih. Ali imamo mnogo i takovih ljudi koji se zaustavljaju na događajima sporedne važnosti i zbog njih puštaju s vida ono što je temeljno u našem stoljetnom i tisućljetnom odnosu s Rimom. Ta negdje nehotična a negdje svijesna i hotimična oporba ili svoje vrste mrzovolja, kad se radi o isticanju vrijednosti čisto katoličkog karaktera, ne bi nikako smjela doći do izražaja u ovo vrijeme, kolikogod ono — mislim baš na najaktuelnija zbivanja — ni najmanje nije pogodno, da se ljudi mirno, predano i oduševljeno prenesu u prošla stoljeća, u njih zarone i u promatranju proteklih događaja crpe vedrinu i snagu za ono što nas čeka u budućnosti.

2. — Kruna svega jubilarnoga svetkovanja kod kuće, u domovini, ima biti veliki Euharistički sastanak. Ne će taj sastanak imati nikakova internacionalnog obilježja, niti bi u ovim prilikama bilo uputno da ga ima; to je naš hrvatski pokrajinski

euharistijski sastanak poput onoga iz godine 1923. s tom razlikom, da ga slavimo i priređujemo u jubilarnoj godini, u kojoj slavimo spomen na prve povjesne veze Hrvata sa sv. Stolicom.

Euharistijski su zborovi dani posebna Božjega blagoslova za svakog čovjeka i za svaki narod. Naročito želimo da ovogodišnji jubilarni euharistijski naš sastanak bude obilno od Boga blagoslovljen na taj način, da preko njega, a pomoću milosti odozgora, narod hrvatski kao narod uznapreduje polagano k onom stanju u kakovom je bio kad je primao sv. krst i u svoje duše ucijepljivao istine kršćanstva. Željeto je da se u duhovnom pogledu vratimo natrag, u ocjeni i primjeni kršćanskih istina spustimo u one dane, kad su naši stari predšastnici u svojim dušama proživljavali kršćanstvo, iz njega crpli snagu i na njemu osvježavali svoje duše. Ističem to, kako je očito, samo iz toga razloga, što se u našem hrvatskom narodu u mnogo krajeva, da ne kažem po čitavom njegovom prostranstvu, zapažaju pojave, koje nas veoma zabrinjuju. Kršćanski evandeoski duh, kršćanski život u tom duhu, daje pojedincu jednako kao i narodima snagu u životu, otpornost prema zlu koje se oko nas banči. Recite pak sami: dolaze li danas do izražaja snage prokaljene kršćanskim duhom u našem narodu u njegovoj borbi protiv zla? Ne pokazuje li se baš naprotiv: neotpornost, pogodovanje zlu, nemoralu, krađi, ubijstvu, uništavanju poroda u utrobama matera, sklonost k laži, prijevari, težnji za uživanjem i sl.? Nisu li to nekulturne pojave? Tko će reći, da psovka, pijanstvo, nemoral, ubijanje nožem, krađa na svakom koraku, laž, himba, prijevara znače kulturni uspon? Mi svećenici zapažamo sve te negativne pojave, čak i više i veće nego što ih ovdje spominjemo; mi znamo da nam treba izmoliti mnogo milosti za svoj narod, da se on vrati na one staze, kad je on bio jači, kršćanskiji i kulturniji, i ako je, razumljivo, bio s obzirom na civilizaciju, u zaostatku. Ali jedno treba još reći: sile što uništavaju dobro sjeme što ga siju dušobrižnici u narodu, iz dana su u dan jače i brojnije! Liberalizam u svojim ekstremnim izdancima na polju lijepe knjige, kina, kazališta, na polju socijalnom i privrednom, umjetničkom a ponešto i naučnom, ometa uvelike uspjehe, koje mi želimo svom narodu u interesu njegove bolje budućnosti.

Zato je poželjno, da se nađe način kako će se pokrenuti duše i onih, koji u ovim velikim i važnim danima hrvatskog naroda stoje nekako po strani, nezainteresovani, neoduševljeni, mlaki ili čak i posve hladni. Drugi su narodi kod proslava ove vrsti pokazali zamjeran vitalitet, shvatili važnost novog i snažnog strujanja u mišljenju i oduševljenju naroda za nacionalne i vjersko-kulturne ideale. Valja poraditi da se to isto odrazi i kod nas u nastajnim mjesecima ove godine.*

A. Ž.

* Naknadno saznajemo, da je zaključkom Središnjeg odbora Euharistijski kongres odgođen na bolja vremena. Op. ur.